

GODT RUSTA FOR FRAMTIDA

ÅRSPLAN 2024

INNHOLD

○ KVIFOR SKAL EIN VELJA OSS	3	○ LÆRING	18
○ VÅR VISJON	4	○ KALENDER	19
○ FØREMÅL	5	○ VENNSKAP OG FELLESSKAP	20
○ TILSETTE	6	○ EIN INKLUDERANDE BARNEHAGE	21
○ TENESTAR OG KVALITETSPOLITIKK	7	○ MAT I BARNEHAGEN	22
○ REKOMP	8	○ MENGDE, ROM OG FORM	23
○ VURDERINGSMRÅDET	9	○ KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKT	24
○ RUTINAR FOR VURDERING	10	○ ALTERNATIV OG SUPPLERANDE KOMMUNKASJON- ASK	25
○ OVERGANG I BARNEHAGEN	11	○ NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	26
○ OVERGANG BARNEHAGE/SKULE	12	○ KROPP, RØRSLE, MAT OG HELSE	27
○ BARN SIN MEDVERKNAD	13	○ NÆRMILJØ OG SAMFUNN	28
○ DOKUMENTASJON	14	○ SOMMARBARNEHAGE	29
○ OMSORG	15	○ ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	30
○ LEIK	16	○ KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	31
○ DANNING	17	○ FORUT	32
		○ GODKJENNING ÅRSPLAN	33

KVIFOR SKAL EIN VELJA OSS

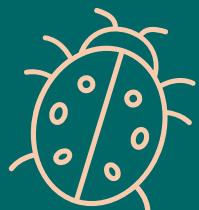
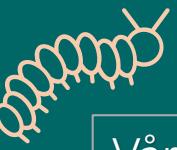
Ås barnehage er eigd av Opero Holding. Me er ein sentrums nær barnehagen som held til på Ås, og har skogen som ein god nabo. Me har organisert oss slik at me har seks aldershomogene grupper, og bygget vårt er utforma ved at dei yngste held til i 1. etasje der dei har sitt eige område. Me har ei fast ordinær grunnbemanning med pedagogar, fagarbeidrarar og pedagogiske medarbeidrarar, og me har eigen kokk som kjem utanom den ordinære grunnbemanningsa. I periodar har me jobbsøkarar gjennom Opero som kjem i tillegg til dei vaksne som er på gruppa. Me er delt i gruppene våre store delar av dagen. Alle gruppene har ei samarbeidsgruppe som ein ved ulike høve samarbeida i saman med på team. Det gjer at barna blir kjend med personalet på tvers av si gruppe. Personalet samarbeida elles fast ved opning og stenging. Me brukar tid på at barn, foreldre og personale skal bli kjende med kvarandre.

- Me har personale med ulik fagkompetanse som har arbeida i barnehagen i mange år.
- Kokk som ikkje er ein del av grunnbemanningsa, men kjem utanom både pedagognorm og bemanningsnorm.
- Barnehagen tilbyr tre måltider- frukost, lunsj og frukt til 400 kr i månaden.
- Barnehagen tilbyr bleieavtale til 70 kr i månaden.
- Me har oppgradert uteområde,- med veksthus, eigen kjøkkenhage, og nye leikeapparat.
- Me har eigen barnehagebil.
- Sommarfuglane vert invitert attende til ei gjensynssamling i barnehagen hausten etter skulestart.
- Me har eige «Barnehagebibliotek» i eit samarbeid med Stord folkebibliotek. Barna kan låne bøker med seg heim.

VÅR VISJON

GODT RUSTA FOR FRAMTIDA

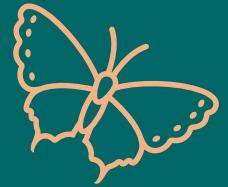
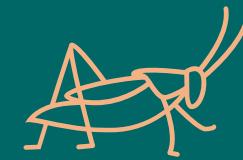

Våre mål:

- Barna skal ha medverknad på eigen kvardag.
- Felles fokusområde for heile barnehagen.
- Tid og rom for leik.
- Leikekloke vaksne.

Våre overordna verdiar:

- Respekt og omsorg for andre.
- Lyst til å læra.
- Tru på seg sjølv.
- Sosial kompetanse.

FØREMÅL

Barnehagen skal gi barn i alderen 0-6 år eit godt pedagogisk tilbod som samsvarar med Barnehagelova § 1.

«Samfunnsmandatet til barnehagen er, i samarbeid og forståing med heimen, å vareta barna sitt behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Leik, omsorg, læring og danning skal sjåast i samanheng». (Rammeplan for barnehagen 2017 s. 7.)

Barnehagen skal byggja si verksemد på etiske grunnverdiar nedfelt i norsk lovverk.

Verksemda skal drivast i samsvar med:

- Gjeldande lover, forskrifter og kommunale vilkår for barnehageverksemđ.
- Barnehagen sine eigne vedtekter.
- Fastsett budsjett.
- Barnehagen sin årsplan for pedagogisk verksemđ.

TILSETTE

Styrar:
Lene Presthaug

Assisterande styrar
Maren Odland

Kokk:
Mette Haldorsen

Lærling:
Helene Malmo

Pedagogar:

Kine
(Marit Kristine)
Dommersnes

Linda
Rogne

Christine
Frank

Sara
Kyvik

Lena
Stokken

Anette H.
Bjerkeset

Malin
Eriksen

Vigdis
Kippersund

Fagarbeidrar:

Anne Bente
Østraat

Jillian
Moores

Ingrid
Nysæter

Hilde Aa.
Olsen

Jessica
Hauan

Hilde
Nysæter

Mia
(Ingrid-Marie)
Grov

Audhild
Sørensen

Nazia
Ibrahim

Karoline
Lorentsen

Pedagogiske medarbeidrar:

I tillegg til fast tilsette vil det vera andre inne i periodar,- personale i arbeidstrening, lærling og studentar.
Leiar i samarbeidsutvalet er Kato Vangen.

TENESTAR

Ås barnehage er open frå kl. 06:30 – 16:30 alle kvardagar.

Nyttårsgafta, og onsdag før skjærtorsdag stenger me kl. 12:30. Julafta er me stengt. Barnehagen har stengt 5 dagar pr. år til planlegging for personalet.

Barna har plass til skulepliktig alder, eller til plassen vert sagt opp skriftleg. Eit barnehageår gjeld frå 15.08. – 14.08. påfølgande år. Alle barn skal ha 4 veker ferie i løpet av barnehageåret, der tre veker skal vera samanhengande. Barnehagen har sommarstengt to veker, -fortrinnsvise dei to siste vekene i juli.

KVALITETSPOLITIKK

Ås barnehage skal gjennom kvalitet vera eit naturlege val når ein har søkt barnehageplass. Hovudfokus i arbeidet vårt er barna. Me legg tilrette for at kvart enkelt barn blir sett, får dekka sine behov, og blir gitt gode utviklingsmoglegheita.

Tenesta me utfører skal vera av kvalitet, slik opprettheld me tillit hos foreldra, samarbeidspartnarar og kommunen som tilsynsmynde.

Ås barnehage sin kvalitet er eit kontinuerleg arbeid og blir evaluert årleg.

VURDERINGSMRÅDET

Etter spørjeundersøkinga på foreldremøte i 2023 valde me to område me skal vurdera i barnehageåret 2024:

- Me brukar ulike verktøy (ASK) for å inkludera og danna relasjonar og tilhøyr i fellesskapet.
- Fokus på variert og næringsrik mat.

	Tidfesting	Kven har ansvaret?
Kartlegge kva ein skal fokusere på.	Januar.	Assisterande styrar.
Igangsetting av tiltak.	Februar.	Pedagogisk leiar på gruppa.
Gjennomføring.	Dagleg.	Pedagog, fagarbeidar og pedagogisk medarbeidar i samarbeid.
Oppfølging.	Kontinuerleg.	Pedagogisk leiar på gruppa.
Ser foreldra endring? Spørjeskjema kor me samstundes undersøkjer nye vurderingsområde	Foreldremøte i september.	Assisterande styrar.
Status og evaluering etter tilbakemeldingar.	På personalmøte i oktober.	Den pedagogiske leiargruppa.

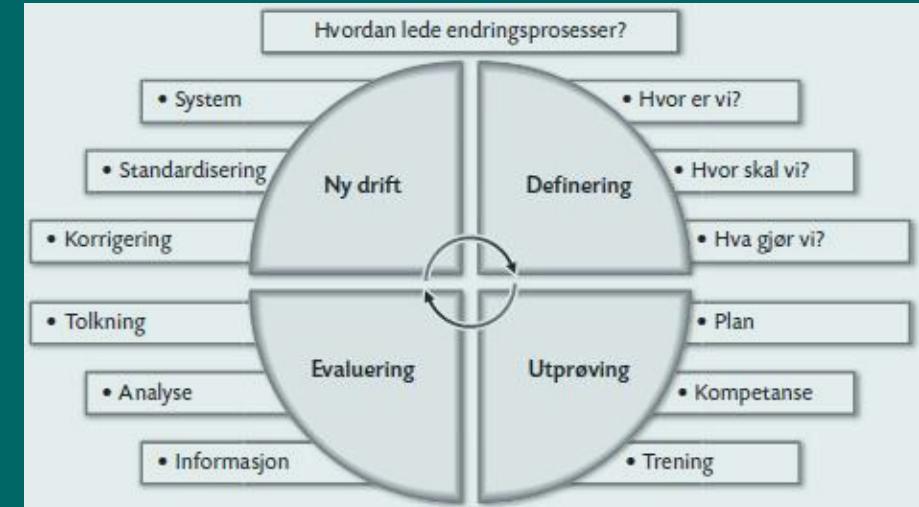
REKOMP- Regional kompetanseutvikling for barnehage

Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen skal bidra til at barnehagar utviklar sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

Hausten 2023 starta me eit utviklingsarbeid i partnarskap med HVL. Dette er eit utviklingsarbeid me skal arbeida med i to år, og me skal arbeida med det parallelt som me har fokus på kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis. Fokuset me har valt er: alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK).

Bakgrunnen for valet vårt er at me ønskjer å ha eit miljø der alle barn kjenner på fellesskap og inkludering, og då er kommunikasjonen gjennom språket vårt ein viktig bidragsytar.

I defineringsfasen arbeida me med teori frå boka «Entusiasme for endring i barnehagen, 2021», og me har hatt samarbeidsmøte med partnaren vår frå HVL. Me brukar tid slik at heile personalgruppa har ei felles forståing av kva me arbeidar med, og me tar utgangspunkt i Duen-modellen når me arbeida.

RUTINAR FOR VURDERING

Aktivitet	Tidfesting
Samarbeidsutvalet skal godkjenne fokusområdet for vurdering. Fokusområdet står i årsplanen.	Når gjennomgang av årsplan vert gjort.
Dersom det er valt fokusområde for vurdering som foreldra bør involverast i, vert dei spurt om dette. Til dømes gjennom spørjeskjema.	Januar/februar.
Tema på foreldremøte til hausten: Kva ønskjer foreldra skal vurderast i kommande år? Framlegg med forslag om fokusområde for vurdering.	Foreldremøte i september.
Innspel til foreldrerådet om saker ein ynskjer å drøfta.	Vert gjort dersom det dukkar opp aktuelle saker.
Innspel og tilbakemelding ved foreldresamtalar.	Når foreldresamtalar vert gjennomført.
Foreldremøte blir nytta for å få innspel til endringar i årsplanen.	September.

Aktivitet	Tidfesting
Val av to fokusområder som skal vurderast.	Etter foreldremøte om hausten – før utarbeiding av ny årsplan.
Avgrense dei valgte fokusområda som skal vurderast.	Personalmøte i oktober.
Status for vurdering på personalmøte.	Før påske, før sommaren og på personalmøte i oktober.
Kontinuerleg vurdering av kvardagen og pedagogisk innhald.	Pedagogisk leiar har ansvar for kontinuerleg vurdering. Nyttar innspel frå medarbeidarane på samarbeidsmøte . Møte i ped.leiargruppa tre onsdagar i månaden, og ei kollegarettleatingsøkt med pedagogiskinnhald og fellesrefleksjon.

OVERGANG I BARNEHAGEN

Oppstart i barnehagen skal vera enkel og god for barn og foreldre. Pedagogisk leiar tar kontakt når barnet har fått tildelt plass, og avtalar oppstartssamtale. I første møte får de sjå korleis me har det, og de foreldre får informasjon om korleis dagane blir lagt opp. Pedagogisk leiar lagar plan for tilvenninga i saman med de foreldre.

Dei fyrste dagane er forelder med i saman med barnet, -då skal barnet bli trygg på barnehagen, og på personalet det skal vera i saman med. Forelder tar del i kvardagsoppgåvane som måltid, stellerutine, og legging. Etterkvar som ein ser, og kjenner at barnet er trygt, trekker forelder seg gradvis vekk. Ein har ein tett dialog for korleis ein tar tilvenningsdagane vidare.

Overgang mellom gruppene skal vera trygg. Me brukar tid på førebuing ved å gå på besøk, og ved å snakka om overgangen slik at dette er noko barna kjenner til. Me prøve så langt me klarar at alle barn har med seg minst ein kjend voksen når det skjer overgangar. I overgangen frå liten til stor avdeling brukar me våren aktivt til å bli kjend både med barn, personale, rom og med ny etasje.

Overgang frå barnehage til skule skal òg vera ei trygg og god oppleving. Barnehagen sin visjon er at barna skal vera godt rusta for framtida. Når barna sluttar i barnehagen hos oss skal dei ha med seg gode reiskap vidare inn i liva sine. Me følgjer overgangsplanen til Stord kommune, og førebur barn gjennom felles samtalar og opplevingar kring ulike tema. Me besøker leikeplassen til skulen der barnet skal gå, og barna blir invitert til skulebesøk i saman med sine føresette på våren.

OVERGANG BARNEHAGE/ SKULE

Føremålet med plan for samarbeid heim, barnehage og skule/SFO er å sikre at alle barn får ein likeverdig, trygg og meiningsfull overgang frå barnehage til skule og fritidsordning.

Rammeplan for barnehagen og prinsipp for opplæring i skulen (Læringsplakaten) slår fast at barnehage og skule skal samarbeide til det beste for barnet.

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen legge til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga. Barnehagen og skulen bør utveksla kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbodet til dei eldste barna i barnehagen, overgangen til skulen og skulestarten.» (Rammeplan, 2017)

Kva: Foreldresamarbeid.

Korleis:

- Informasjon på foreldremøte i barnehagen.
- Infomøte for foreldre på skulen.
- Foreldresamtal på våren.

Kva: Samarbeid barnehage/skule.

Korleis:

- Overføringsmøte der pedagog frå barnehagen overleverer mappa til den læraren som skal ha barnet i 1.trinn.
- Fagleg drøfting/ erfaringsutveksling mellom pedagogar og skulen fyrste tysdag i mai.

Kva: Besøka skulen.

Korleis:

- Barna besøker skulen saman med foreldra.

Kva: Mappe 1 til skulen.

Korleis:

- Overlevering mellom pedagogisk leiar/ lærar.
- Skal innehalde skjemaet «informasjon om barnet til skule og skulefritidsordning».
- Ein teikning barnet har valt.
- Godkjenning med underskrift frå foreldre.
- TRAS skjema (språkkartlegging)
- Skjema for barn med minoritetsspråkleg bakgrunn.

Kva: PPT og barnevern.

Korleis:

- Skulen får naudsynt informasjon om einskilde barn, dersom foreldra gjev samtykke til det.

Kva: Mappe 2.

Korleis:

- På overføringsmøte mellom pedagogisk leiar/ lærar.
- Dette er ei mappe med konfidensiell informasjon der foreldra og barnehagen er blitt samde om at skulen treng utvida informasjon om barnet.

I skuleferiane er det perfekt å besøka skulane!

BARN SIN MEDVERKNAD

Med barn sin medverknad meiner me at barn skal få støtte til å uttrykka seg, dei skal bli sett og ha ein påverknad i sosial samanheng. Me må gjera det mogleg for barn å uttrykkja seg og til å samhandla i lag med andre, både verbalt og non- verbalt. På denne måten kan barn medverka i gruppa, og i barnehagen. Dei vaksne må vera støttande, og dei må sjå både enkeltbarn, og heile barnegruppa sitt behov til ei kvar tid. Medverknad handlar om at me ser barn som likeverdige, og at me ikkje gir dei meir ansvar enn dei er rusta for å ta. (Rammeplanen, 2017)

Kva: I planarbeid.

Korleis:

- Tankekart saman med barna.
- Observasjon.
- Tilbakemelding frå barna gjennom Barnesamtale/ samtalegrupper.

Kva: Gjennom føresette.

Korleis:

- Foreldremøte.
- Foreldreråd og samarbeidsutval.
- Foreldresamtale.
- Dagleg samtale.

Kva: Observasjon og refleksjon.

Korleis:

- Justere den vaksne si tilrettelegging og handling i kvardagen saman med barna.

Kva: Måltid.

Korleis:

- Fleksibel frukost.
- Velje kva mat ein vil ha innanfor rammer.

Kva: Tur

Korleis:

- Turmål.
- Innhaldet på turen.

Aktivitet

Daglege samtalar med barn.

Tilbakemelding av gjennomførte aktivitetar på tankekart – gjenkalling.

Gjennom verktøy og observasjon av borna, særleg dei som er minst språkunnige.

Barnesamtaler med dei barna som skal over i skulen.

«Kva seier barnet» – fylle ut vurderingsskjema.

Tidfesting

Kontinuerleg.

I etterkant av gjennomføringa.

Kontinuerleg.

Februar.

Etter kvart tema. Når ein går gjennom vurderingsskjemaet.

DOKUMENTASJON

Kva: Planarbeid.

Korleis:

- Observasjonar, praksisforteljingar og samtale med barn som utgangspunkt for refleksjon og for planar.
- Tankekart.
- Vekeplan/månadsplan /progresjonsplan/prosjektplan.
- Månadleg evaluering av tema.

Kva: Barna sin trivsel og utvikling.

Korleis:

- Observasjon og praksisforteljing som utgangspunkt for refleksjon på samarbeidsmøta i barnehagen.
- Månadleg kartlegging av barnehagemiljø for alle barn.
- Kartlegg personalet sine relasjonar saman med barna.

Kva: Kvardagshendingar.

Korleis:

- Rapportar på MyKid.
- Dialogen i levering/henting.
- Barnesamtalar.
- Bilete frå aktivitetar på Instagram og Facebook.

Kva: Pedagogisk innhald.

Korleis:

- Tankekart.
- Praksisforteljing.
- Barneteikningar.
- Observasjon.
- Kollegavegleiing.

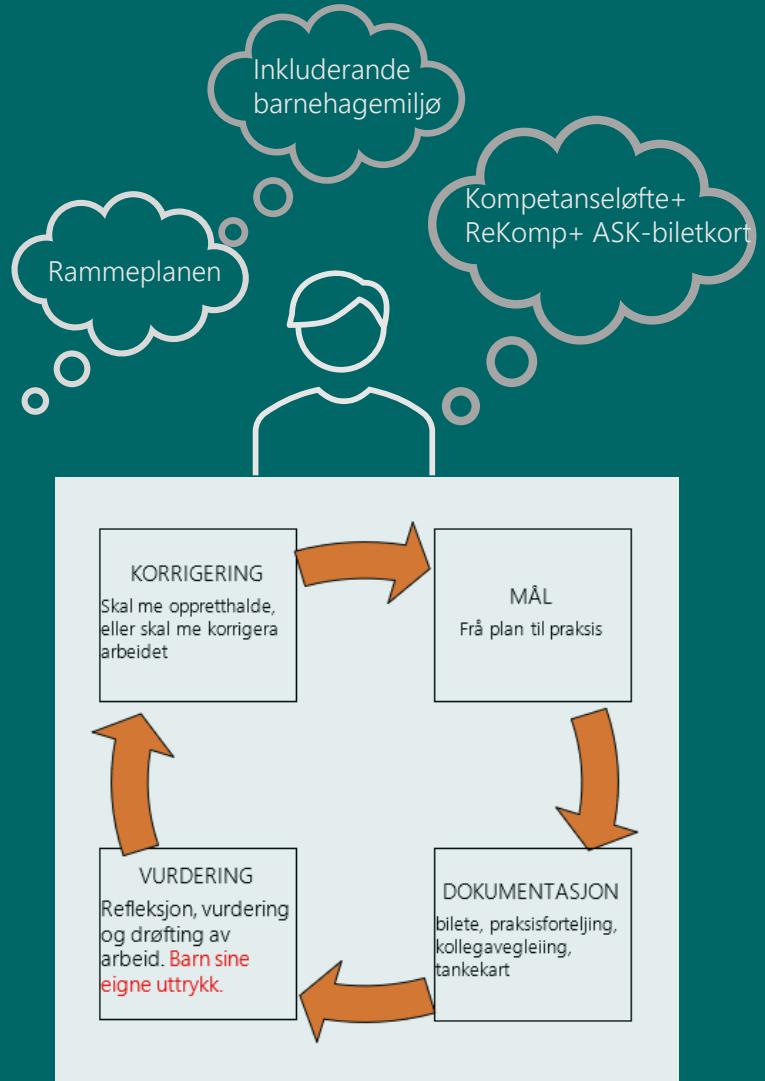
Teikning i veksthuset.

Nistepakken på tur

Teikning på golvet hos dei minste.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagen sitt arbeid med å planleggje, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda. Dokumentasjon kan gi foreldra, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om kva barn opplev, lærer og gjer i barnehagen, og korleis barnehagen oppfyller krava i barnehagelova og rammeplanen, (Rammeplanen, 2017)

OMSORG

Kva: Rom for ro og kvile

Korleis:

- Lese bok.
- Lydbok.
- Sovetid.
- Skape gode måltid.
- Lytte til musikk.

Kva: Tryggleik og trivsel.

Korleis:

- Gi barna trygg base.
- Tryggleikssirkelen.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til sjølv å kunne ta i mot omsorg.
- Trygge og gode stellesituasjoner.
- Vaksne som er gode rollemodellar.

Kva: Gi barna tru på seg sjølv.

Korleis:

- Sjå enkeltbarnet.
- Lydhøye vaksne.
- Gi positive tilbakemeldingar når barna gjer positive handlingar.
- «Ta barna» i å gjere gode handlingar.

Kva: Tilgjengelege vaksne.

Korleis:

- Støttande og lyttande.
- Vaksne som er tilgjengelege fysisk og mentalt.
- Støtter i å sortere og regulerer kjensler.
- Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått og respektert.
- Vaksne som tar ansvar for relasjonsbygging.

Kva: Vennskap og relasjonsbygging.

Korleis:

- Dele i leikegrupper.
- Tid for leik.
- Sosial kompetanse.
- Jobbe med inkludering i kvardagen for å hindre utanforskap og krenking.
- Gi rom for å vera seg sjølv, rom for ulike meningar

Samarbeid og konsentrasjon.

Trinn 1

- Gode stellesituasjoner.
- Skjerma barna i mindre grupper.
- Kviletid ut i frå barnet sitt behov.
- Trygg base, og tilgjengelege vaksne.
- Anerkjenne kjenslene til barna.
- Fysisk omsorg.

Trinn 2

- Anerkjenne eigne og andre sine kjensler.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise og ta i mot omsorg.
- Fysisk omsorg.
- Tilgjengelege vaksne.
- Leikegrupper.
- Gi rom for kvile.
- Vaksne som stiller krav og forventning tilpassa modning.

LEIK

Kva: Vennskap.

Korleis:

- Vaksne som er tilstades.
- Sosial kompetanse.
- Vaksne som hindrar utestenging.
- «Steg for steg».
- Samarbeid.
- Leikegrupper.
- Gi barna felles erfaringar som kan gi utgangspunkt for leik.

Kva: Glede med leik.

Korleis:

- Sette av tid til sjølvstyrтt leik.
- Vaksne som er tilstades for rettleiing og hjelp.
- La barna vera ein del av eit fellesskap.
- La barna bruke fantasien og kreativiteten i leik.
- Vaksne som ser leiken sin eigenverdi.

Kva: Leikerom.

Korleis:

- Legge tilrette for rom som invitera til leik.
- Bli kjent med barna sine interesser.
- Bytte ut leiker og tilføre nye.
- Gi barna god plass ved å bruke dei andre gruppene sine rom.
- Psykisk helsefremmande leikerom.

Kva: Språk.

Korleis:

- Bruke språket aktivt.
- Gjere seg forstått.
- Omarbeida felles opplevelingar.
- Konfliktløysing.

Kva: Uteleik.

Korleis:

- Bussturar.
- Uteleik på leikeplassen i barnehagen.
- Turar i nærområdet.
- Aktivitetar ute.

Trinn 1	Trinn 2
<ul style="list-style-type: none"> • Leikerom som er tilrettelagt for «toddlarleik». • Tid til eigenstyrt leik. • Leikematerialar som er tilpassa alder (som til dømes puter, store klossar, kassar, bøker med harde sider). • Turar i nærområdet. • Skjerma uteleikeplass for dei minste. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rom tilrettelagt for rolleleik. • Tid til eigenstyrt leik. • Bussturar. • Leikematerialar tilpassa alder (som til dømes bordaktivitetar, bøker, småbilar, lego, materiell til å bygge opp leiken). • Rom for kreativ tenking.

Kvifor: Leiken er ein arena for utvikling og læring. Gjennom god samhandling og leik utviklar barnet eit godt sjølvbilde og sosiale ferdigheitar. (Rammeplanen, 2017)

Leik med gjenbruksmateriale me har samla inn.

DANNING

Trinn 1	Trinn 2
<ul style="list-style-type: none">• Barn sin medverknad.• Sette ord på følelsar og bekrefte følelsar.• Bli kjent i små grupper og erfare å vera ein del av eit fellesskap.• Legge vekt på det positive.• Meg i fellesskapet.• Bli kjent med eigne grenser.	<ul style="list-style-type: none">• Barn sin medverknad.• Bevisst eigne grenser og markere seg.• Vera ein del av eit fellesskap.• Legge vekt på det positive.• Invitere barna inn i utforskande samtaler.• Bevisstgjering av mangfaldet.• Meg i det store fellesskapet.

Kvifor: Barnehagen skal bidra til at barna får delta i eit demokratisk fellesskap. Ein skal ha fokus på samhaldet, samtidig som ein ser det enkelte barnet. (Rammeplanen, 2017)

Kva: Respekt for kvarandre.

Korleis:

- «Steg for steg».
- Vaksne som gode rollemodellar.
- Setja ord på kjensler.
- Oppfordre til å vera høfleg, helse og å takke.
- «Være sammen».

Kva: Sjølvbilde.

Korleis:

- «Ta barna» i å gjere gode ting.
- Framsnakke.
- Øve på å ta i mot positive tilbakemeldingar.
- Anerkjenne følelsar.
- Støtte identitetsutviklinga

Kva: Fellesskap og mangfald.

Korleis:

- Sosial kompetanse for å forebygge utanforskap.
- Respekt for ulikheitar.
- Synleggjere og framheve mangfald (til dømes flagg i garderoben).
- Demokratisk fellesskap.
- Rom for kritisk tenkning.
- Felles normer og verdiar.
- Formidla tradisjonar.
- Hjelpe barna til å reflektere over eigne handlingar.

Kva: Bøker.

Korleis:

- Varierte bøker.
- Samtaler rundt bøker.
- Stille opne spørsmål.
- Utfordre tenkinga til barnet.

LÆRING

Kva: Stimulerande miljø.

Korleis:

- Rom som er tilrettelagt for utforskning.
- Vaksne som støtter opp om barns utforskarkrøng og undring.
- Legge til rette for rike og varierte opplevingar og erfaringar.

Kvifor: «Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i eiga og andre si læring». (Rammeplanen s. 22.)

Kva: Fellesskap

Korleis:

- La barna få bidra i eigen og andre barn si læring.
- Jobbe for trivsel og tryggleik, eit inkluderande miljø.

Kva: Barn sin medverknad.

Korleis:

- Vaksne som anerkjenner og støtter opp om barn sin nysgjerrigkeit, kreativitet og vitelyst.
- Lytte, sjå og prøv å forstå.

Kva: Utfordingar og meistringsopplevingar.

Korleis:

- Gi barna utfordringar tilpassa alder og modning.
- Varierte utfordringar.
- Lære gjennom kroppen.

Trinn 1

- Alderstilpassa rom.
- Rom for «toddlerleik».
- Varierte utfordringar ut frå modning.
- Aktiv bruk av sansane (lukt, smak, taktil, hørsel og syn).
- Tryggleik og fellesskap.

Trinn 2

- Alderstilpassa rom.
- Vaksne som støtter opp om utforskarkrøngen.
- Tid og rom for refleksjon.
- Tankekart.
- Varierte og innhaldsrike samlingsstunder.

Besök på museet

På besök i Futastova på museet

KALENDER

MÅNAD:	FAGOMRÅDET:	KVA SOM SKJER:
JANUAR	Mengd, rom og form	26. januar- Planleggingsdag barnehagen stengt.
FEBRUAR	Kommunikasjon, språk og tekst	6. februar- Samefolkets dag. 11. februar- Fastelavnssøndag. 15. februar Karneval for barna.
MARS	Natur, miljø og teknologi	12. Mars- Barnehagedagen, Tema «Stedet mitt» 20. mars- Påskelunsj for barna. 27. mars- Onsdagen før påske- barnehagen stenger 12.30 28. mars -Skjærtorsdag- barnehagen stengt 29. Mars -Langfredag- barnehagen stengt
APRIL	Natur, miljø og teknologi	1. april- 2.påskedag- barnehagen stengt
MAI	Kropp, rørsle, mat og helse	1. mai- Offentleg høgtidsdag- barnehagen stengt. 09. mai Kristi Himmelfarts-barnehagen stengt. 10. mai Planleggingsdag barnehagen stengt. 17. mai- Grunnlovsdagen- barnehagen stengt. 20. mai -2.pinsedag- barnehagen stengt
JUNI	Nærmiljø og samfunn	6. juni- Sommarfest i barnehagen.
JULI	Sommarbarnehage- Eige tema	Veke 29 og 30- Barnehagen sommarstengt.
AUGUST	Etikk, religion og filosofi	14. august- Planleggingsdag- barnehagen stengt 15. august- Oppstart nytt barnehageår.
SEPTEMBER	Kunst, kultur og kreativitet	Veke 38- Brannvernveka. 24. september- Foreldremøte.
OKTOBER	Kunst, kultur og kreativitet	17. Oktober –Forut fest i barnehagen. Invitera sommarfuglane som har starta på skulen attende til ei gjensynssamling i barnehagen.
NOVEMBER	Mengd, rom og form	1. og 4. november- Planleggingsdagar.
DESEMBER	Etikk, religion og filosofi	4. desember- Nissefest for barna. 13. desember- Luciadag 4 åringane går i toget. 18. desember -Julebord for barna.

VENNSKAP OG FELLESSKAP

Kva: Sosial kompetanse.

Korleis:

- Børker.
- Leikegrupper.
- Eigenstyrт leik.
- Inkluderande fellesskap.

Kva: Følelsar.

Korleis:

- Bli kjent med eigne og andre sine følelsar.
- Lære å sette grenser for seg sjølv.
- Lære å respekter andre sine grenser.
- Empati.

Kva: Konfliktløysing.

Korleis:

- Steg for steg.
- Vaksne som støttar og rettleiar.
- «Være sammen».
- Lære strategiar for å løyse konfliktar.

Kva: Førebyggje mobbing.

Korleis:

- Nære vaksne.
- Børker.
- «Være sammen».
- Leikegrupper.
- Inkluderande fellesskap.

Utforska stien i saman.

Ei støttande hand.

Leik i skogen på Litlabø.

Uteleik med såpebobler.

Tur til biblioteket

EIN INKLUDERANDE BARNEHAGE

Barnehagen skal arbeida førebyggjande og kontinuerleg for å fremja helsa, trivselen, leiken og læringa til barna. Samstundes skal barnehagen forhindra og gripe inn mot krenkingar.

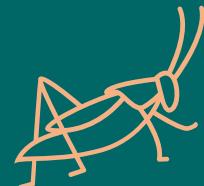
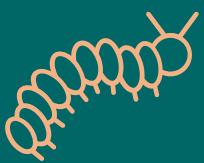
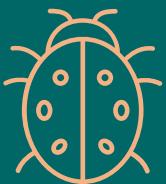
Barnehagen har ei aktivitetsplikt som skal sikre at ein handlar raskt og rett når eit barn ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø. Alle som arbeida i barnehagen skal mælda frå til barnehagen sin styrar dersom dei får mistanke om, eller kjennskap til at eit barn ikkje har eit trygt og godt barnehagemiljø. (§ 41, § 42 og § 43, barnehageloven) Saka skal undersøkjast, og det skal setjast inn tiltak og utformast ein aktivitetsplan.

I Ås Barnehage er leik viktig. Om eit barn ikkje har nokon å leike med kan barnet føle seg utanfor. Me ønskjer at alle barn skal bli møtt med tillit og få ei kjensel av tilhøyrslle og fellesskap. Dette handlar om å få vera eit verdifullt menneske saman med andre, og få lov til ta del i saman med andre. Me har mål om å hindra utanforskaps, og bidra til læring, utvikling og livsmeistring.

Våre kjernekomponentar er:

Dei vaksne skal:

- Vera fysisk og psykisk til stades.
- Ta ulike roller i leiken saman med barna.
- Observera og gripa inn om ein ser at leiken ikkje er god for alle.
- Dele seg i uteleiken.
- Halde orden for å gjera arenaer meir attraktiv og spennande, både ute og inne.

MAT I BARNEHAGEN

I Ås barnehage har me eigen kokk som førebur god og næringsrik mat til oss i kvardagen. Kokken er ikkje ein del av grunnbemanninga, men kjem utanom både pedagognorm og bemanningsnorm. Me ser at arbeidet på kjøkkenet tar mykje tid, og dette er tid me ønskjer personalet skal bruke saman med barna.

Barnehagen har eige drivhus, veksthuset og ein eigen grønsakhage. Det er planta både bær og frukttrær på utsida, og inne har me gode høve til å plante grønsaker som me kan smake på utover hausten. Gruppene er med å plantar ulike sortar, -og det er spanande å følgje prosessen på kva som skjer frå frø vidare om til plante, og så vidare om til grønsaker me kan eta.

«Gjennom arbeid med kropp, rørsle mat og helse skal barnehagen bidra til at barna får innsikt i kvar maten kjem frå, matproduksjon og vegen frå mat til måltid».
(Rammeplanen for barnehagen s. 50.)

Barna får fire varmemåltider i veka, og middag har me om onsdagen. Varmmåltida våre er suppe, graut, og den svært så populære retten vår osteskjeva.

Middagsmenyen vår er rullerande og strekkjer seg over 2 månadar.

Bursdagar markera me på gruppa til barnet med flagg, song og smoothie

MENGD, ROM OG FORM

Kva: Form og konstruksjon.

Korleis:

- Lage byggverk/modellar i ulikt materiale.
- Bygningar og former før og no.
- Synlege tal og former.
- Delta i peparkakebyen.
- Puttekasse og ringpyramide.
- Formingsaktivitetar med geometri.

Kva: Rom, og rommet sin forståing.

Korleis:

- Meg, og kroppen.
- Toddlauren.
- Orientera seg i rommet.
- Filosofering, og resonnering,- må me ha eit svar.
- Vurdere avstand i risikoleik ved klatring på klatrestativ, leik i skog, og toddlarleik.

Kva: Gjera erfaring med måling, veging, berekna.

Korleis:

- Bake/lage mat.
- Følgje oppskrifter.
- Bruke eigna målereiskapar.
- Metodiske opplegg.

Kva: Sortera, rydda, klassifisera.

Korleis:

- Rydda leiker.
- I daglege rutinar.
- I naturen/på tur.
- Spel

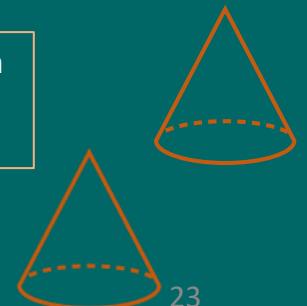
Kva: Spel.

Korleis:

- Puslespel.
- Spel med form og mønster.
- Terning/telja.

Kvifor: «Barnehagen skal synleggjere samanheng og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagleglivet, i teknologi, natur, kunst og kultur, og ved å sjølv å vere kreative og skapande.» (Rammeplanen, 2017 s. 53.)

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Kva: Språkstimulering.

Korleis:

- Bruka omgrep aktivt i kvardagsspråket.
- Lesa saman med barna.
- Låna bøker på biblioteket.
- Bokbiblioteket i barnehagen.
- Steg for stege.
- Snakkepakken.
- Eventyrboksar.
- Bade barna i ord.
- Fokus på at me bruker språket i konfliktløysing.
- Lytte til kvarandre i samtalen, vente på tur til å snakke.
- Setja ord på kjensler.
- ASK- som støtte i språk.

Kva: Leik.

Korleis:

- Legge til rette for ulike leikemiljø, leikemiljø som endrar seg etter barna sine interesser.
- Vaksne som er deltagande og støttande.
- Til stades i uteleik og på tur.
- Tilrettelagt småbarnsgruppe.
- Tid til undring, utforskning og samtale.
- Små leikegrupper.

Kvifor: Barnehagen skal bidra til at barn leiker med språk, symbol og tekst, og stimulere til språkleg nysgjerrighet, bevisstheit og utvikling. I barnehagen skal barna få erfare ulike måtar å formidle tekstar og forteljingar på, som kjelde til estetiske opplevingar, kunnskap, refleksjon og møte med språk og kultur. (Rammeplanen, s. 48)

Kva: Samtale.

Korleis:

- Dagleg samhandling med barn.
- Gi barn tid og moglegheit for kommunikasjon barn-barn og barn-voksen.
- Anerkjenne nonverbal kommunikasjon.
- Oppfølgingsspørsmål, vera tilstades i samtalen for å halde samtalen igang.
- Engasjerte vaksne.

Kva: IKT.

Korleis:

- Utforske skriftspråk.
- Ser på bilete på mykid.
- Innhente informasjon til prosjekt, og ting me undrar oss over.
- Musikk.

Kva: Språktrening.

Korleis:

- Tilpassa språktrening for barn med sein språkutvikling og fleirspråklege. ASK til støtte.
- Leikegrupper.
- Bevisst omgrepstrening.
- Bruk av peikebøker med dei minste.
- Nyte konkretar til støtte saman med ord og omgrep.
- Snakke om det kring oss. Bruke språket aktivt.

Kva: Lytte.

Korleis:

- Samling.
- Språksprell.
- Høgtlesing.
- Munnleg forteljartradisjon.
- Nyte lytteleikar og spel.
- Kvardagssituasjonar.
- Rim, regler, song.
- Lydbok

Tur på biblioteket

ALTERNATIV OG SUPPLERANDE KOMMUNIKASJON- ASK

I rammeplanen for barnehagen 2017 står det:

«Gjennom arbeid med fagområdet kommunikasjon, språk, og tekst skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståinga, språkkompetansen og eit mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer, dialektar gjennom rim, regler, songar, litteratur og tekstar frå notid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leikar med språk, symbol og tekst, og stimulerer til språkleg nysgjerrigkeit, bevisstheit og utvikling»

I barnehagen har me fokus på kvardagsspråket. Vårt mål er å gi alle våre barn ei god start i si språkutvikling. Me brukar ulike ord kring omgrep, og me knyte konkretar saman med orda for å forsterkar tydinga. Kvardagsspråket er ein viktig læringsarena for oss. Me har fokus på samtalen rundt bordet, me les bøker saman, og me undrar oss på små og store filosofiske spørsmål saman. Me har språkgrupper der me delar oss i mindre grupper med ulike aktivitetar, og me prøver å leggja til rette for at alle skal ha dagar som er oversiktlege.

Halssnor til personalet.

Tematavle til samtale.

Barnehagen har som oppgåva, i samarbeid og forståing med heimen, å ivareta barna sitt behov for omsorg og leik, samt fremja læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Tidleg innsats må forståast både som innsats på eit tidleg tidspunkt i eit barn sitt liv, og tidleg grep når problem oppstår, eller blir avdekkja. (Rammeplanen, 2017)

Tidleg innsats ovanfor barn med behov for supplerande kommunikasjon (ASK) er viktig då me lære kommunikasjon og språk best når me er små. I eit førebyggjande perspektiv kan me minska uheldige samspel -og åtferdsmönster knytt til vanskar med å forstå og til uttrykkja seg om me får tileigna oss gode strategiar for å meistra språk. Alle barn treng språk for å utvikla seg. Barn som mottar tidleg innsats i arbeid med supplerande kommunikasjon (ASK) har større moglegheit for å kunna bruka språket som reiskap for kommunikasjon i sin trivsel, lærings- og utviklingsprosess. (www.udir.no)

For at prinsippet om tidleg innsats skal ha ein positiv verknad må det fyllast med innhald. Det er tre sentrale spørsmål som kan vera utgangspunkt for arbeidet med supplerande kommunikasjon (ASK):

- Kven skal ha hjelp?
- Kva er «utfordringa», og korleis skal me iverksette tidelege tiltak?
- Kven kan hjelpe i arbeidet med supplerande kommunikasjon (ASK)?

I barnehagen nyttar me supplerande kommunikasjon (ASK) for å inkludera alle i fellesskapet.

For å ha ein inkluderande praksis nyttar me ASK- materiell i overgangssituasjonar for å gi barna god oversikt i sin kvardag. Personalet har ASK- biletkort for å kunne kommunisera. Me nyttar dagstavle på avdelinga, og i garderoben for å gi barna oversikt, og for å gi dei moglegheit til å sjølve kunne halde seg orientert ved hjelp av det visuelle.

Me brukar ASK- bileta aktivt som eit supplement i saman med talen vår.

NATUR, MILJØ OG TEKNIKK

Kva: Teknologi.

Korleis:

- Vera nysgjerrig på naturvitenskaplege fenomen.
- Laga konstruksjon med ulikt material.
- Eksperimentera og utforske korleis ting er sett saman.
- Utforska kva ny teknologi kan lære oss. (via telefon, internett)
- Nyte telefon, storskjerm, internett til å finne informasjon om planter og dyr.
- Barna er med å tar bilete.
- Besøkjer museet, blir kjend med ulike verktøy.

Kva: Miljøvern.

Korleis:

- Samtale.
- Ta vare på inventar og utstyr i barnehagen.
- Plukke boss/rydde etter oss i naturen.
- Bossortering/besøka SIM.
- Råtningsprosess.
- Gjenbruk.
- Vera miljøagentar.

Kva: Dyr.

Korleis:

- Gardsbesøk.
- Fisketur– fisk som råvare.
- Studera småkryp.
- Utforske dyrelivet rundt barnehagen.
- Dyrevelferd, ta vare på dyr og natur. Respekt for det levande.

Kva: Mangfaldet i naturen.

Korleis:

- Finne råvarer i naturen til mat og estetiske uttrykk.
- Studere særtrekk ved årstidene.
- Utforske kreftene i naturen; vind, vatn, sol, frost.
- Undrande refleksjon kring våre ulike naturfenomen.

Kva: Fysikkleik/forsøk.

Korleis:

- I samling.
- Ute i naturen.
- Spontant i frileik.

Kva: Hygiene.

Korleis:

- I samling.
- Handvask før måltid.
- I kvardagssituasjoner.

Barnehagen har i saman med Opero fokus på FN sine berekraftsmål; nr. 7; «Rein energi for alle», nr. 12; «Ansvarleg forbruk og produksjon», og nr. 4 «God utdanning»

- Redusera energiforbruk.
- Redusera matsvinn.
- Redusera avfallsmengde, materialgjenvinning og ombruk.
- Vera ei lærande bedrift.

KROPP, RØRSLE, MAT OG HELSE

Kva: Positive erfaringar med friluftsliv/uteleik.

Korleis:

- Matlagning på tur.
- Gode klatremoglegheiter.
- Sykkeldag.
- Tur.
- Leirplass i skogen.
- Lære tradisjonelle uteleikar.
- Nyttar T-løyper på fjellturar, og andre lokale turløyper på turdagar.
- Leik og ulike aktivitetar på fotballbanen og i ballbingen.

Kva: Mat.
Korleis:

- Næringsrik kvardagskost servert ved måltida.
- Frukt og grønsaker kvar dag.
- Bevisstgjering ved samtale.
- Innsikt i «frå dyr til mat».
- Smoothie i bursdagssamling.
- Innsikt i «frå jord til bord».

Kva: Finmotorisk aktivitet.
Korleis:

- Spel.
- Formingsaktivitetar.
- Øve på påkledning.
- Smørjelunsj.
- Klippa med saks.
- Øva på blyantgrep.
- Perler.
- Puslespel.

Kva: Kroppsmeistring.
Korleis:

- Sjølvstendigheitstrening.
- Varierte fysiske utfordringar.
- Dramaaktivitetar.
- Forming.
- Klatrestativ i barnehagen.

Kva: Menneskekroppen.
Korleis:

- Kunnskap om kroppen.
- Verta trygg i eigen kropp.
- Skape positivt sjølvbilete.
- Kunnskap om grenser for eigen kropp.

Kva: Grovmotorisk aktivitet inne.
Korleis:

- Gym.
- Dans.
- Hinderløype.
- Song med rørsle.

Kvífor: For å utvikla grunnleggande motoriske ferdigheitar, kroppsmeistring, fysiske eigenskapar, vanar og innsikt i korleis ein kan ivareta helse og livskvalitet.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Tur til vindmølleparken.

Ser på cruisebåten som kom til Leivik.

Tur til Skjepåsen.

Tur til museumsparken.

Kva: Like moglegheiter.

Korleis:

- Fokus på like moglegheiter for gutter og jenter.
- Tilrettelegging av leikerom med utfordringar.
- Bevisste vaksne.

Kva: Leirvik sentrum og næringslivet.

Korleis:

- Bruke lokalavisa som kjelde til informasjon om kva som skjer.
- Lucia feiring i sentrum.
- Følgje byggeprosessar.
- Besøkja gruveområdet på Litlabø.
- Bli kjent med kunst, kultur og tradisjonar i sentrum.

Kva: Kjennskap til ulike kulturar.

Korleis:

- Aksjonsdag etter FORUT-prosjekt.
- Snakke om høgtider og merkedagar.
- Markere samefolket sin dag.
- Lyfte fram dei ulike nasjonalitetane gjennom song, kunst og kulturuttrykk.
- Bruke ressurspersonar i nærmiljøet og i personalet.

Kva: Samarbeid med andre instansar.

Korleis:

- Høgskulen på vestlandet.
- Barneskulane.
- Ungdom- og vidaregåande-skule.
- Biblioteket.
- Sunnhordland museum.
- Brannstasjonen
- Sim

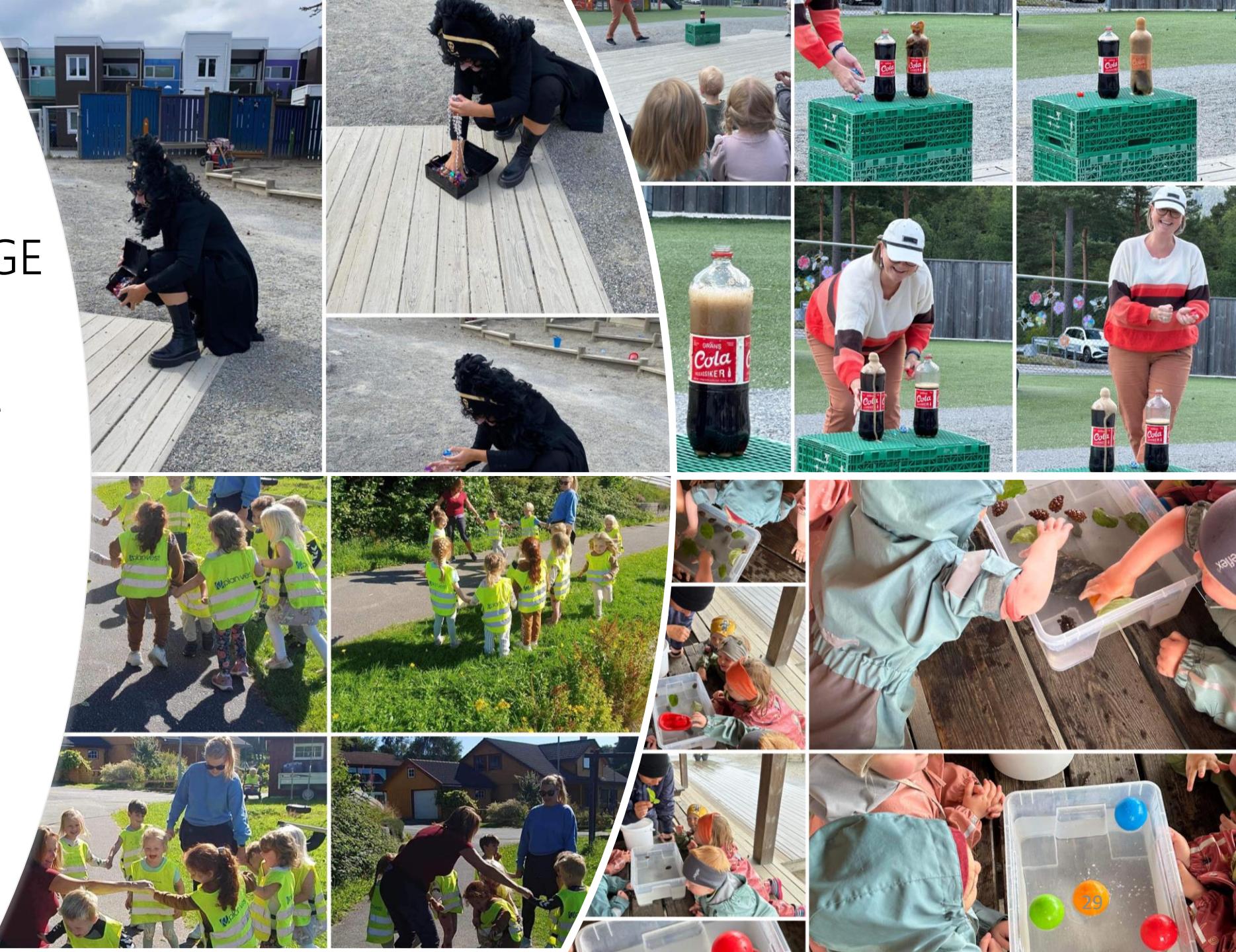
Kvífor: «Gjennom utforsking, opplevingar og erfaringar skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjende med sitt eige nærmiljø, samfunnet og verda.» (Rammeplanen, 2017 s, 55.)

SOMMARBARNEHAGE

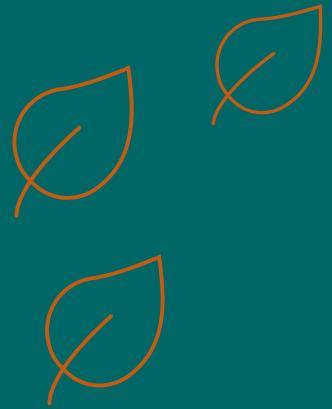
I veke 27 til veke 32 har me sommarbarnehage,- då avviklar barn og personale ferie. Me har i desse vekene ulike tema slik at barna skal få dagar fylt med leik og pedagogisk innhald.

Tema i sommarvekene kan variera. Dei siste åra har me hatt ei rullering på tradisjonsleik, sjørøvarveke, forskarveke, og vatnleik.

Barnehagen er feriestengt i veke 29- og 30.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Kva: Øve på sosial samhandling i eit fellesskap.

Korleis:

- I leik.
- I kvardagssituasjonar, samling og tilrettelagde aktivitetar.
- Vaksne som førebilete.
- Metodisk opplegg.
- Fokus på førebygging av mobbing.
- Nyte supplerande kommunikasjon (ASK) for å inkludera alle barn.

Kva: Bli kjent med høgtider i vår tradisjon.

Korleis:

- Kyrkjevandring.
- Juleevangeliet.
- Lucia.
- Påskebodskapen.
- Song og musikk.
- Tradisjonar kring høgtidene før og no.

Kva: Bli kjent med høgtider i andre religionar og kulturar representert på gruppa.

Korleis:

- Samtale.
- Lese historia.
- Lære songar.
- Lage mat.
- Flagg.

Kva: Filosofi.
Korleis:

- Undring og utforsking i saman rundt ulike problemstillingar og opplevingar.
- Samtalar.
- Forteljingar.

Kva: Respekt for ulikhetar.
Korleis:

- Samtale.
- Drama.
- Vaksne rollemodellar.
- Stille opne spørsmål.

Kvifor: «Etikk, religion og filosofi er med på å forma korleis me oppfattar verda og menneska, og pregar verdiar, normer og haldningar. Fagområdet ser særleg på barnehagen sitt samfunnsmandat og verdigrunnlag i eit samfunn som er prega av livssynsmangfold.» (Rammeplan, 2017 s, 54.)

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Kva: Gje barna erfaringar med ulike kunstuttrykk.

Korleis:

- Bevisstgjera dei på kunst i nærmiljø.
- Gå på teater, utstillingar, konsertar når det er tilgjengeleg.
- Besøkja skulpturar i nærmiljøet.

Kva: Kulturtradisjonar.

Korleis:

- Bli kjend med forteljar-, song- og musikktradisjon.
- Møte uttryksformer som bilettekst og kunsthandverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design

Kva: Uttrykkja seg estetisk.

Korleis:

- I samling, tilrettelagde aktivitetar og leik.
- Tilgang til rom, materiale og utstyr.
- Fantasi, kreativ tenking og skaparglede.
- Bruka ulike teknikkar, materiale, verktøy og teknologi.
- Gjennom musikk, dans og drama.

Kva: Tilrettelegging av fysisk miljø.

Korleis:

- Leikerom som stimulerer til kreativ aktivitet.
- Tilgang til ulike materiale og uttryksformer.

Kva: Kulturidentitet.

Korleis:

- "Familien min" biletet heime frå for dei yngste.
- Samarbeid med Sunnhordland museum.
- Bli kjent med kulturuttrykk frå ulike land og kulturar.

Kvifor: «Opplevingar med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørersle, deltaking og eige skapande arbeid. Barnehagen skal la barn møte ulike kunstnariske og kulturelle utrykk som speglar eit mangfaldig samfunn og ulike tidsepokar. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere nysgjerrigkeit, utvide forståinga deira og bidra til undring, undersøkingar, utprøvingar og eksperimentering. (Rammeplanen, 2017 s. 50-51.)

Dramatisering i museumsparken.

Landart

Bidrag til peparkakebyen

FORUT- BARNEAKSJONEN

Gjennom Forut-barneaksjon blir me i barnehagen kjent med barn ifrå ein annan kultur. Me får sjå korleis dei bur, kva dei et, og korleis dei har det i sitt land.

Forut har eit pedagogisk materiale med film og musikk som me brukar. Fokuset er på det positive i deira kvar dag, og me ser på ulikskapar frå korleis me lev i Noreg. Me har arbeida med Forut som tema sidan 2011.

Alle gruppene arbeidat prosjektbasert med Forut over ei tid. Me avsluttar prosjektet perioden med å invitera foreldre og besteforeldre til ein fest. Me lagar utstilling av arbeidet vårt, og har loddssal til inntekt for barneaksjonen. Då blir det hyggelege samtalar, saft og kaker. Dette er blitt til ei god stund for små og store.

Forut-dagen blir 17. oktober 2024.

Les gjerne meir på forut.no

Ås Barnehage

Besøksadresse

Åsringen 87
5417 Stord

Postadresse

Postboks 714
5404 Stord

e-post adresse

post@aasbarnehage.no
Telefon: 53402430

Årsplan for Ås barnehage 2024 er med dette godkjend i samarbeidsutvalet.

Stord 05.12.2023

Leiar

Kato Vanger